

Jobbing i kriseteam

i en middels stor kommune i Nord-Norge

■ ASTRID B. HOLM
Kommuneoverlege, Sortland

DET ER ROMJUL I 2013. Julefreden har senket seg over Sortland, en middels stor bykommune i Vesterålen i Nordland fylke. Jeg slår på tv og ser på nyhetene. Mannen på skjermen viser et bilde fra Sortland sentrum, han forteller om en overfallsvoldtekt av en ung kvinne på Sortland, gjerningsmannen er ikke tatt og politiet jobber hard for å finne den skyldige. Noe slikt har aldri skjedd før i vår by. Det ligger an til mye angst og uro blant befolkningen, og et ungt menneske har opplevd en livskrise. Dette blir en jobb for kommunens kriseteam. Dagen går til noen telefoner, avtaler om møter og videre oppfølging, alt etter planlagte prosedyrer. Vi i kriseteamet føler at vi har kontroll, at vi gjør en bra jobb. Slik har det ikke alltid vært.

SIDEN 1995 HAR JEG JOBBET som fastlege på Sortland, en kommune med 10 000 innbyggere. I januar 2009 ble jeg i tillegg kommuneoverlege i en deltidstilling, da overtok jeg samtidig ansvaret for kriseteamet. Vi var en tilfeldig «gjeng» med folk, en prest, et par psykiske helsearbeidere, en helsesøster og kommuneoverlegen som kaltes kriseteamet. Vi møtte aldri i «fredstid», og hadde heller ingen plan for hvordan vi skulle arbeide som team. Frustrasjonen min over manglende system og struktur på vårt oppdrag, økte i takt med henvendelsene til teamet. Vi ble etterspurt stadig oftere, og jeg følte at vi ikke gjorde noen god jobb. Vi fikk til og med negativ omtale i et avisoppslag etter en hendelse hvor vi be etterspurt. Slik kunne vi bare ikke ha det! Tiden var overmoden for fornying og modernisering av kriseteamet. Etter å ha tryglet og bedt, mast og forklart ovenfor kommuneadministrasjonen, fikk vi endelig i 2011 satt av tid til å jobbe strukturelt med teamet, både organisatorisk og faglig. 22. juli hendelsen i 2011 bidro til mye fokus på kriseberedskap i kommunene, dette hjalp også oss i prosessen med struktur på teamet. Jeg kan i dag med stolthet si at Sortland kommune har et velfungerende kriseteam.

VI VALGTE FØRST Å UTVIDE antall medlemmer og yrkesgrupper. Vi ønsket spesielt helseleder representert, dette gjorde beslutningsprosessene mye enklere. Skolene måtte også være med for å få et best mulig tilbud til barn og unge. I dag er vi til sammen ti medlemmer. Tre fra avdeling psykisk helse, en kreftsykepleier, to prester, en helsesøster, oppvekstsjefen, helse-sjefen og kommuneoverlegen. En sykepleier fra avdeling for psykisk helse er valgt til leder. Hovedtyngden av ansvaret ble dermed flyttet til avdeling for psykisk helse, som etter min mening er det rette stedet. Lederen er den som primært kontaktes av andre etater når våre tjenester ønskes. Det er vanligvis politiet, brannvesen eller legevakten som ringer. Lederen kaller da medlemmene inn til møte dersom hendelsen er av et slikt omfang at teamet trenger å hjelpe til. De som har mulighet til å møte møtes, vi diskuterer hendelsen og det vi har av opplysninger så langt, deretter fordeler arbeidet videre mellom oss. Vi har ikke vakt, men med såpass mange medlemmer er det alltid noen som kan stille ved behov.

MIN ROLLE som kommuneoverlege er å være medisinsk faglig veileder. Jeg koordinerer også kontakten med fastlegene når dette er nødvendig. Etter 18 år som lege i kommunen kjenner jeg mange av innbyggerne, og det er ofte en fordel i krisesituasjoner. Allikevel har jeg vanligvis ikke lenge den første kontakten med krise. Rammede, så fremst de ikke står på min fastlegeliste. Det synes jeg er en fordel fordi det kan være vanskelig, etter nær kontakt i en livskrise, å få personer som ikke står på min fastlegeliste, til å skjønne at jeg etter krisen ikke kan fortsette som deres fastlege.

Vi har markedsført teamet med egen link på kommunens hjemmeside. I tillegg har vi informert interkommunal legevakt, brannvesen og politi om hvordan de kan kontakte oss. I løpet av de siste tre årene har vi hatt 10-12 hendelser pr år. Vi har utarbeidet en folder med informasjon og tele-

fonnummer som vi har med ut når vi møter folk i krise. Den gjør det lettere for brukeren å få tak i oss i ettertid. De tre medlemmene fra psykisk helse i kommunen, er sentrale i teamet. Disse tre medlemmene er også de som har de fleste oppfølgings-samtalene med de rammede. Når det er barn involvert er også helsesøstrene og skolen, samt BUP, tette samarbeidspartnere. Det samme gjelder prester, fastleger og VOP. Vi har vi alltid en tre måneders oppfølging av de som har hatt kontakt med oss i kriser. Da ringer den av oss i teamet som har hatt mest kontakt med de rammede og spør hvordan det har gått med dem, om de er fornøyd med den oppfølgingen de har fått og evt fortsatt får. Tilbakemeldingen fra de berørte er at mange setter pris på denne oppfølgingssamtalen.

I «FREDSTID» MØTES TEAMET fem ganger i året. Da legger vi planer og diskuterer hendelser, disse møtene er med på å gjøre oss mere sammensveiset som gruppe. De fleste av oss er ikke til daglig på samme arbeidsplass, så kjennskapet og tryggheten til hverandre, skapes gjennom slike faste møter.

Kriser rammer ofte på tvers av kommunegrensene, og vi har derfor tatt kontakt med de nærmeste nabokommunene og fått til regionale samarbeids møter. Vi har også arrangert kurs for andre kriseteam i Vesterålen.

Slik har vi skapt et kriseteam som er trygg på seg selv, hverandre og jobben vi skal gjøre for befolkningen i vår kommune.

■ ASTRIDBOLM@GMAIL.COM

Høsten 2013 hadde vi lokalavisen på besøk hos kriseteamet, det gav oss verdifull markedsføring og positiv omtale.